

Nº 2 / 2020

memo

*Muistisairaiden ihmisten
hyvinvoinnista vastaavien ammattilehti*

Old lives
matter
s. 6

Henkisen väkivallan
jäljet eivät näy 4

Valtakunnallinen
muistifoorumi 12

Levollista kesää toivottaa toimiston väki!

”Poikkeustilanne se on tavallaan tämä muistisairauskin. Kun ajattelee, miten se on vaikuttanut meidän arkeemme, niin onhan se tuonut mukanaan muutoksia.”

sivu 8

Sähköinen memo-lehti on interaktiivinen

Klikkaamalla harmaalla pisteviivalla tai nuolella merkittyä tekstiä tai kuvaa, pääsee tutustumaan aiheeseen lähemmin. Sähköpostia voi lähettää kätevästi siirtämällä kursorin osoitteen päälle, kursori muuttuu ”kädeksi” ja klikkaamalla linkki aukeaa.

SUOMEN MUISTI-
ASiantuntijat

Julkaisija
Suomen muistiasiantuntijat ry
Itämerenkatu 5, krs 7.
00180 Helsinki
Puh. 050 5545199

ISSN 2342-5652
(Verkkajulkaisu)

Ilmestyy 2020 neljä
kertaa vuodessa

1. huhtikuu
2. kesäkuu
3. syyskuu
4. marraskuu

Tilauhinnat
vuodelle 2020
Vuosikerta 30,00

Tilaukset ja
osoitteenmuutokset
info@muistiasiantuntijat.fi
tai Barbro Sjöroos
puh. 050 5545199

Toimitus
Tom Anthoni
puh. 050 348 5068

Kannen kuva
Nicole Avagliano/ Pexels

Sisältö 2/2020

- 03 Pääkirjoitus:
Koronan varjossa
- 04 Henkisen väkivallan jäljet eivät näy
- 06 Kolumni: Old lives matter
- 07 ETNIMU-toiminnan seminaari
- 08 Seuraa Ulpun ja Paulin arkea
- 11 SUMU:n Juhlaseminaari
- 12 Valtakunnallinen muistifoorumi
- 14 Aluevastaavatoiminnan
yhteystiedot

8

4

Koronan varjossa

TOM ANTHONI

Maailmanlaajuinen koronaviruspandemia on viimeiset kuukaudet hallinnut ihmisten mieliä. Ikäihmisten tartunnalta suojaamiseksi toimeenpannut rajoitukset ovat vaikeuttaneet muistisairaiden ihmisten ja heidän läheisten elämää. Toukokuussa **SUMU totesi kannanotossaan Muistiliiton ja Suomen Geriatrien kanssa, että liikkumisen rajoittaminen, palveluiden supistaminen ja muut poikkeustoimet heikentävät muistisairaiden elämää ja hyvinvointia.**

Totesimme kannanotossa, että rajoitustoimien kokonaisvaltaisia ja pitkäaikaisia vaikutuksia tulee arvioida huolellisesti ja kriittisesti. Viranomaisten tulee ohjeistaa, miten riskiryhmään kuuluvien on turvallista liikkua kodin ulkopuolella. Heitä on rohkaistava hakemaan palveluita ja tukea ja niitä on myös oltava saatavissa.

Koronalla on monenlaisia, niin lyhyt- kuin pitkäkestoisia, vaikutuksia ihmisten elämään. Vaikutukset ovat paljolti kielteisiä – myönteisiä vaikutuksia on tietysti myös, riippuen asiasta ja viiteryhmästä.

Koronan vaikutukset järjestöjen rahoitukselle ovat dramaattiset. Veikkauksen tuotot ovat vähentyneet yli puoli miljoonaa euroa päivässä, kun rahapeliautomaatit on suljettu pois käytöstä. Lisäksi Veikkaus tuplaa tänä vuonna vähennettävien automaattien määrän.

Hallitus kertoi 8.4. Veikkauksen tuottoihin liittyvästä kompensatiosta: "...hallitus on päättänyt, että budjettiriihessä

kesällä 2020 linjataan valtiolle kertyvän rahapeliuuton tulevaisuusnäkyviä ja käyttöä osana valtion tulojen ja menojen kokonaisuutta. Vuonna 2020 tuoton aleneman täysimääräisen kompensoinnin edellyttämät määrärahat sisällytetään vuoden 2020 myöhempiin lisätalousarvioesityksiin."

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustusioiden neuvottelukunta piti 16.4. välttämättömänä, että Veikkauksen tuottojen alenema kompensoidaan kaikille edunsaajille tasapuolisesti.

Neuvottelukunnan arviointi- ja avustajaosto tahtoi 20.5., että "veikkausvoittovarojen vähentyminen kompensoidaan sote-järjestöille vastaavalla tavalla kuin muillekin veikkausvoittovaroista valtionavustusta saaville".

Jaosto muistutti "järjestöjä huomioimaan jaettavan avustusmäärän pienentymisen tulevina vuosina myös oman toiminnan suunnittelussa. Tärkeää on, että yhteistyön ja oman toiminnan kehittämisen kautta saavutetaan kustannustehokkuutta ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta sekä kohderyhmien tuen ja palvelun paranemista huolimatta kiristyneestä taloustilanteesta".

SUMUn juhlaseminaari ja vuosikokous siirrettiin koronan vuoksi toukokuulta marraskuulle. Oletusarvona on, että 19.11. voimme kokoontua "normaalisti".

Myös toinen syksyn tärkeä tilaisuus eli SUMUN ja HY+ Oy:n yhteistyössä järjes-

tämä **XXIV Valtakunnallinen muistifoorumi 2.** lokakuuta on koronan varjossa. Tilaisuuteen voi osallistua verkon välityksellä, mutta muistifoorumia ei kuitenkaan järjestetä lainkaan, jos paikan päälle ei tule riittävästi osanottajia. Olemme SUMUssa valmistelleet korkeatasoisen ja mielestämme ajankohtaisen ohjelman, päivän teemana on aivoterveystiedon edistäminen. Siksi toivon, että saamme paikalle riittävästi osanottajia niin että muistifoorumi toteutuu.

Toivon myös, että **Etnimu-toiminnan seminaari Tulkki kulttuurisensitiivisessä muistityössä** voidaan järjestää suunnitellusti 15.10.

Tätä kirjoittaessani kesäkuun alussa Suomessa on juuri purettu koronaan liittyviä rajoituksia. Tautitilanne on varmasti paljon parempi kuin mitä maaliskuussa osattiin odottaa. Riskinä kuitenkin on, että koska tautia ei ole kokonaan tukahdutettu, se saattaa uudelleen voimistua rajoitusten purkamisen myötä. Lähiaikoina nähdään miten tässä käy.

SUMUn työntekijät ovat maaliskuun puolivälistä lähtien olleet pääsääntöisesti etätyössä, kuten sadat tuhannet muutkin suomalaiset. Kesälomien jälkeen tätäkin tarkastellaan uudelleen. Pysytään terveisinä.

Oikein hyvää kesää kaikille!

Tom Anthoni
toiminnanjohtaja
Suomen muistiasiantuntijat ry

Henkisen väkivallan jäljet eivät näy

Henkistä väkivaltaa on vaikea tunnistaa ja se ei näy ulospäin, mutta sen haavat ovat syvät – joskus jopa syvemmät kuin fyysisen väkivallan. Usein pahinta on pelko ja pelossa eläminen.

15.6. vietettiin kansainvälistä Kätketyt äänet-kampanjapäivää ikääntyneisiin kohdistuvaa kaltoinkohtelua ja väkivaltaa vastaan. Tänä vuonna Kätketyt äänet-päivänä halusimme muistuttaa tästä usein piiloon jäävästä väkivallan muodosta.

Henkinen väkivalta romuttaa uhrin itseluottamusta ja heikentää omanarvontunnetta

Ikääntyneiden kohtaama henkinen väkivalta voi olla toisen erilaista kontrollointia ja sosiaalisen kanssakäymisen rajaamista esim. uhrin ystävien ja sukulaisten tapaamisten rajaamista sekä tapaamisten estämistä. Yllättävänä usein on tilanteita, joissa ikääntyneiden aikuinen lapsi tai lapset rajaavat ikääntyneen yhteydenpitoa sisaruksiinsa tai lapsenlapsiin.

Henkistä väkivaltaa on myös toisen vähättely, moittiminen, arvostelu sekä mykkäkoulu. Joskus henkiseen väkivaltaan voi liittyä toisen vaatteiden tai tavaroiden hajottamista tai nukkumisen estämistä. Joskus saatetaan uhata jollakin pahalla,

kuten avioerolla, itsemurhalla tai väkivallalla.

Henkistä väkivaltaa on lisäksi toisen ajankäytön, rahankäytön ja esimerkiksi puhelimenkäytön kontrollointi. Samoin toisen toiveiden ja tarpeiden huomiotta jättäminen on tätä. Henkiseen väkivaltaan liittyy usein toisen hallintaa ja mustasukkaisuutta, tekijän omaa pahaa oloa, joskus myös narssimia.

Ikääntyneellä henkistä väkivaltaa voi olla ollut parisuhteessa koko yhteisen elämän ajan. Henkinen väkivalta voi joskus ilmetä vasta eläkkeelle jäännin yhteydessä ja yhteisen ajan lisääntyessä. Aggressiivisuutta voi aiheuttaa esimerkiksi muistisairaana tarpeiden ohittaminen tai sopimaton lääkitys tai roolien vaihtuminen perheessä. Päihteiden käytön lisääntyminen myös ikääntyneillä lisää henkistä väkivaltaa. Korona-aika ja eristäminen ovat olleet otollisia omalta osaltaan lisäämään ikääntyneiden henkistä väkivaltaa.

Arvottomuuden kokemus, ahdistus, syyllisyyden tunne ja masennus ovat henkisen väkivallan yhteydessä tavallisia tunteita

Jokaisella tulee olla oikeus elää väkivallasta vapaata elämää. Koskaan ei ole myöskään liian myöhäistä etsiä muutosta elämään. Teemapäivä haluaa muistuttaa ikääntyneitä tästä sekä korostaa, että heistä jokainen on arvokas eikä heitä saa kohdella näin. Omaisia ja ammattilaisia halutaan muistuttaa siitä, että havaitessaan henkisen väkivallan merkkejä, on velvollisuus puuttua tilanteisiin herkillä otteella. Huoli-ilmoitus kannattaa tehdä, jos olet huolissasi ikäihmisestä ja koet, ettei hän kykene itse hankkimaan apua tai ymmärrä avun tarvettaan. Ilmoitus kannattaa tehdä matalalla kynnyksellä. Huoli-ilmoituksen tekeminen on välittämistä

Apua on saatavilla mm. Nollalinjasta, Turvallisen vanhuuden puolesta – Suvanto ry:stä, Naistenlinjasta, Lyömättömästä linjasta, turvakodeista, mielenterveysseuroista, Maria-akatemialta sekä parisuhdetyötä tekevilta tahoilta.

KÄTKETYT ÄÄNET 15.6.
Kansainvälinen kampanjapäivä ikääntyneisiin kohdistuvaa kaltoinkohtelua ja väkivaltaa vastaan.

HENKINEN VÄKIVALTA EI NÄY

LUE LISÄÄ > www.katketytaanet.fi
#katketytaanet
#henkinenvakivalta

Suvanto-lijnaja ti klo 13-15
0800-06776

NOLLALINJA
LÄHISUHDEVÄKIVALLALLE
JA NAISIIN KOHDISTUVALLE VÄKIVALLALLE
080 005 005
SOITA MAKSUTTA. SAAT APUA.

Kätketyt äänet -verkoston puolesta
Satu Taiveaho
Turvallisen vanhuuden puolesta – Suvanto ry

MuistiMontessori

Teille, jotka haluatte tuoda ilon ja merkityksen muistisairaiden elämään ja ympäristöön!

Montessorimenetelmien käytöstä on maailmalla saatu erinomaisia tutkimustuloksia muistisairaiden hoidossa: sekä sairastuneiden että hoitajien hyvinvointi on parantunut. Suomen Montessoriliitto haluaa nyt tuoda montessorifilosofian osaksi suomalaista muistisairaiden hoitoa, ja tarjoaa asiasta kiinnostuneille tilaisuuden tulla mukaan urauurtavaan hankkeeseen. Keväällä 2021 liitolla on ilo tarjota ainutlaatuinen mahdollisuus tulla kuulemaan yhtä alan merkittävimmistä vaikuttajista!

Mitä on Montessori?

- Lastenkasvatuksessa 1900-luvun alkupuolella kehitetty pedagogiikka, jota on noin 20 vuoden ajan käytetty myös muistisairaiden hoidossa.
- Esteettinen, valmisteltu ympäristö tarjoaa töitä ja tehtäviä.
- Johtajatuksena on "Auta minua tekemään itse".
- Tehtävät pilkotaan tarvittaessa osiin, jotta jokainen saa onnistumisen elämyksiä.

Miksi Montessoria muistisairaille?

- Hoitajien ja muistisairaiden vuorovaikutus ja yhteinen tekeminen helpottuu, sillä ympäristön tarjoamat tehtävät ja vihjeet ohjaavat työskentelyä.
- Montessori tukee muistisairaana oma-aloitteisuutta. Passiivisuus vähentyy.
- Hoitajien työhyvinvointi paranee

From Can't to Can do! -koulutus Helsingissä 25.–26.3.2021

Kouluttajana Jennifer Brush

- Antaa valmiudet toteuttaa montessorimenetelmää muistisairaiden kanssa
- Koulutuksen sisältö on näyttöön perustuva.
- Tulkkaukset suomeksi

Katso lisää täältä:

https://drive.google.com/file/d/1uDq1kNjzu_PfpDkff-VmM3uvzocK_F6kF/view?usp=sharing

SUMUn verkkosivut uudistuvat

SUMU Suomen muistiasiantuntijat ry – SUMU

MUISTISAIRAUKSET VÄLJENETÄ TYÖHOIJO SUOMEN MUISTIASIANTUNTIJAT RY JÄSENYYS

Memo-lehti 1/2020 on nyt ilmestynyt verkossa luettavaksi

Kutsu: 30 v. juhlaseminaari 19.11.2020

Päivitämme verkkosivujamme, osa materiaalista on vielä tulossa

TILAA OPPAITA/BESTÄLL MATERIAL

KUTSU VUOSIKOKOUKSEEN 19.11.2020

COVID-19 -bedote

Muistisairaiden peruspalvelujen karsiminen heikentää toimintakykyä

Suomen muistiasiantuntijat ry

ETHNÄÄTALINEN on innostunut. Parhaan pallo - 100 työpäivä - 48 tuntea - G Miten meillä menee? Koronapandemian myötä heräsi järjestöaktiivisuus

Suomen muistiasiantuntijat ry on julkaissut uudet verkkosivut maaliskuussa. Nyt pääset sivuille kätevästi lyhyellä osoitteella www.sumut.fi

Sivuja rakennetaan vielä lisää kesän aikana. Pahoittelemme mahdollisia puutteita sisällöissä.

Lisätietoja:

Tom Anthoni
toiminnanjohtaja
tom.anthoni@sumut.fi

KOLUMNI RAIMO SULKAVA

Old lives matter

Yhdysvalloissa ja ympäri maailmaa on mielenosoituksia, joissa osanottajat kantavat kylttejä "Black lives matter" – tummaihoisten(kin) elämällä on merkitystä. Mielenosoitukset laukaisi valkoisen poliisin tekemä George Floydin murha. Ihmiset vaativat tasa-arvoisuutta ihonväristä riippumatta. Todella tärkeä asia.

AGE Platform Europe (AGE) on EU:n suurin iäkkäiden ihmisten oikeuksia puolustava järjestö. Se on julkaissut **kannanoton** iäkkäiden ihmisten oikeuksista koronaviruspandemian aikana. Tässä AGE:n perusperiaatteita:

- pandemian aikana ihmisillä on samat oikeudet suojaamiseen ja hoitoon iästä riippumatta
- pandemia ei oikeuta iäkkäiden ihmisten itsemääräämisen ja ihmisarvon sivuuttamista
- vaikka perussairaudet lisäävät koronakuoleman mahdollisuutta, niin ikä yksistään ei saa olla toimenpiteiden, esimerkiksi eristämisen, perusteena
- ympärivuorokautisissa hoitopaikoissa ennalta ehkäisy ja hoito pitäisi olla samalla tasolla kuin muuallakin asuvilla ihmisillä
- fyysinen eristäminen ei saa johtaa sosiaaliseen tyhjiöön

Kuten huomaatte, Suomessa korona-ajan toimenpiteet eivät ole aivan olleet linjassa näiden periaatteiden kanssa. Eivät kyllä monissa muissakaan maissa. Tuo hallituksemme vetämä 70 vuoden raja eristykseen on pelottanut monia ihmisiä, niin että he ovat kokeneet sen ulkonaliikkumiskielloksi. Kaikki tiedämme mitä liikkumattomuus vaikuttaa esimerkiksi muistisairailla ihmisillä.

Suurimpia ongelmia korona on aiheuttanut tehostetussa palveluasumisessa. Noin 80% siellä olevista on muistisai-

raita ihmisiä. On ehdottoman tärkeää, että korona ei pääse leviämään hoitopaikkoihin. Kuitenkin Suomessa ja Ruotsissa puolet koronakuolemista on tapahtunut hoivakodeissa.

Miksi? Syitä on useita. Hoitajille ei ole annettu mahdollisuutta estää koronan leviämistä. Ei ole ollut tarpeeksi suojavaikkeitä. Asukkaita ja hoitajia ei ole testattu. Ainakin Ruotsissa on ollut epävirallinen kieltä lähettää koronaepäilyjä hoivakodeista sairaalatasoiseen hoitoon. Montakohan hoivakotiasukasta Suomessa on lähetetty sairaalaan?

Jos olisi ollut tahtoa, niin suuri osa koronan aiheuttamista hoivakotikuolemista olisi voitu välttää. Kaikki asukkaat ja hoitajat olisi pitänyt testata, hoitajat useampaankin kertaan; myös oireettomat koska he voivat olla taudin levittäjiä. Suomen testikapasiteetti on ollut vajaakäytöllä. Riittävät suojarahusteet. Samat tutut hoitajat. Hoitajat olisivat tätä turvallista hoitoa halunneet antaa.

Valtakunnalliset päättäjät ovat olleet toista mieltä. Tulee mieleen, että eikö hoivakodeissa asuvien – tai yli 70-vuotiaiden – elämä ole yhtä arvokas kuin muiden kansalaisten? Joutavatko mennä?

Tässä olisi kampanjan paikka:

OLD LIVES MATTER – IÄKKÄIDEN ELÄMÄLLÄ ON MERKITYSTÄ.

Raimo Sulkava

*Tämä blogi on julkaistu alkujaan 10.6.2020
Amia Muistikeskuksen sivulla www.amia.fi*

ETNIMU-toiminta järjestää

torstaina 15.10.2020 klo 11–15
Helsingin keskuskirjasto Oodissa

seminaarin aiheesta

Tulkki kulttuurisensitiivisessä muistityössä

(seminaarin otsikko tarkentuu myöhemmin).

SEMINAARISSA PUHUJINA OVAT MUUN MUASSA:

Charlotta Plejert, PhD, Associate Professor of Linguistics, Linköping University, Sweden

Pasi Saukkonen, erikoistutkija, Helsingin kaupunki, kaupunkitutkimus ja -tilastot

Jekaterina Tsavro, kouluttaja, FM, asioimis- ja oikeustulkkaus, Tampereen Aikuiskoulutuskeskus TAKK

Seminaari on Etnimu-toiminnan Muistitulkki -koulutusohjelman kehittämistyön päätöseminaari. Tilaisuudessa julkaistaan myös toiminnan kokemuksen pohjalta työstettävät opas ja käsikirja Muistitulkki-toiminnasta.

Laita päivämäärä kalenteriin ja seuraa ETNIMU-toiminnan Facebook-sivuja, luvassa on mielenkiintoinen seminaari!

ETNIMU-toiminta

syventää vuosina 2015–2017 toteutettua ETNIMU-projektia, jossa parannettiin etniisiin vähemmistöryhmiin kuuluvien ikäntyvien tietoisuutta aivoterveystiedosta ja muistiin liittyvistä asioista sekä edistettiin kulttuurisensitiivistä työtettä sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten ja opiskelijoiden keskuudessa.

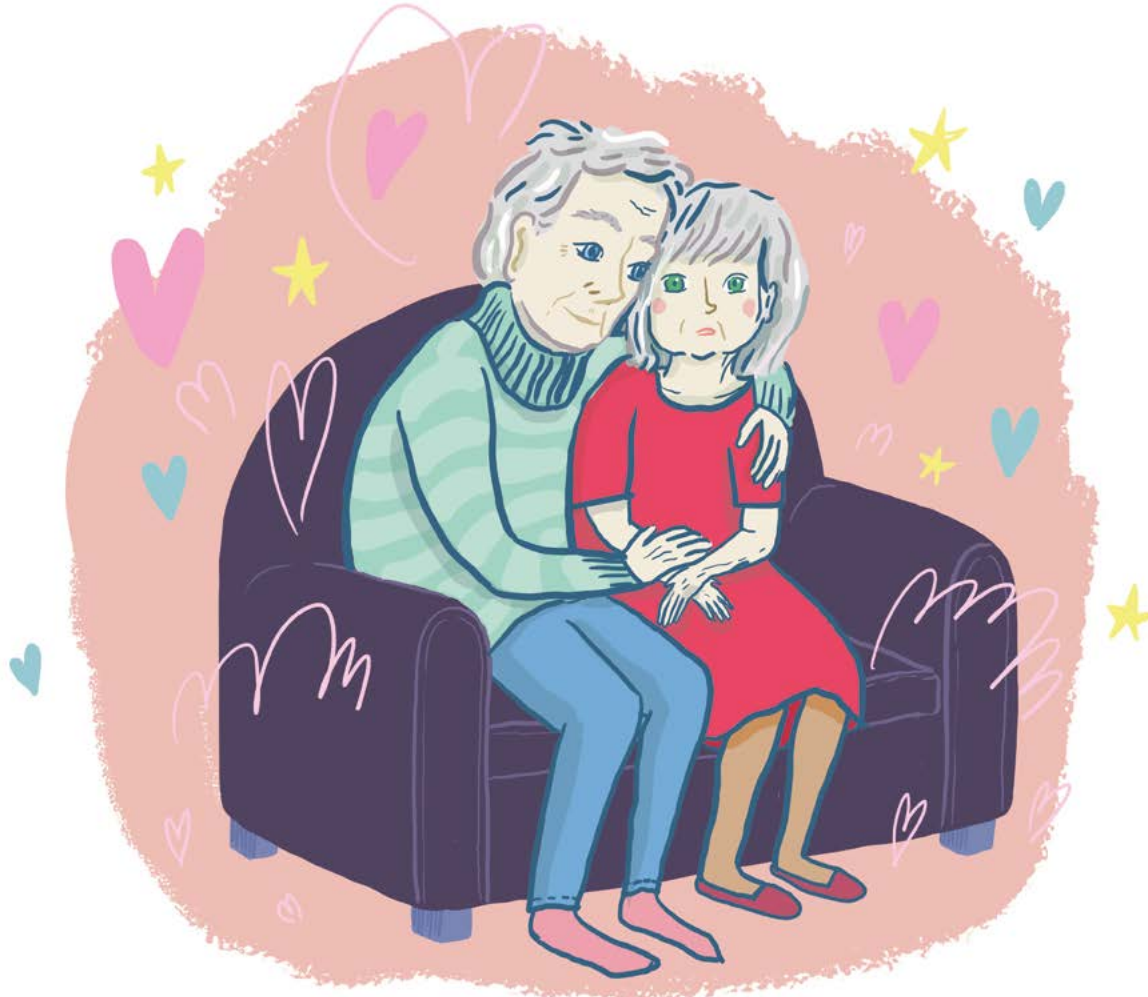
Toiminnan ensisijainen tavoite on aivoterveystiedon edistämisen rinnalla kehittää etnistaustaisiin vähemmistöryhmiin kuuluville muistihäiriöistä kärsiville ikäntyville parempia mahdollisuuksia päästä muistisairaudesta alkukartoitukseen omalla äidinkiellään.

• Muistitulkki-toiminta •

Tutustu SUMUn maksuttomiin PDF-julkaisuihin [KLIKKAA TÄSTÄ](#)

KUVA EMMI JORMALAINEN

"Poikkeustilanne se on tavallaan tämä muistisairauskin. Kun ajattelee, miten se on vaikuttanut meidän arkeemme, niin onhan se tuonut mukanaan muutoksia. On pitänyt ruveta suunnittelemaan ennakoon asioita, joista ei oikein tiennyt mitään. Olemme esimerkiksi tehneet sen edunvalvontavaltuutuksen, mitä ne niin kovasti suosittelivat.

Nykyään Ulpu ei niin mielellään haluaisi jäädä yksin. Minun on välillä vähän vaikeaa lähteä omiin juttuihin, kun ei raaskisi jättää toista kotiin. Vaikka hyvin hän kuitenkin pärjää vielä. Nythän me ollaan koronan takia vähän pakostakin täällä kotona yhdessä koko ajan. Ja onhan meillä mukavaa yhdessä. Tulee oikein merkityksellinen olo, kun huomaa miten läsnäoloni rauhoittaa Ulpua. Rakkaus sen taitaa tehdä.

Tosin kyllä sitä välillä miettii miten kauan tämä valitseva poikkeustilanne oikein kestää? Ja pääseekö tämän jälkeen omiin harrastuksiin enää ollenkaan? Palvelujen saantiakin on mietitty. Olo on vähän turvaton, kun tiedämme sen meidän oman muistikoordinaattorimme siirtyneen muihin tehtäviin tämän poikkeustilanteen vuoksi. Kaupunki sentään lähetti postilla jonkun apunumeron. Täytyy sitten soittaa siihen, jos jotain tulee.

Nyt on kuitenkin koitettu olla liikaa miettimättä asiaa, ja keskitytty johonkin muuhun välillä. Esimerkiksi ulkoilu auttaa, ja sitä onkin nyt tehty paljon. Täytyy pitää mieli positiivisena, kyllä tästä selvitään!"

Ulpu ja Paul kertovat kotona muistisairauden kanssa asumisesta, onnistumisista ja haasteista sekä kohtaamistilanteista ammattilaisten kanssa.

LUPA PUHUA

Tarinat perustuvat Lupa puhua -hankkeen keräämiin kokemuksiin muistiperheiltä ja ammattilaisilta.

Seuraa Ulpun ja Paulin arkea

<https://muistiasiantuntijatblogi.wordpress.com/>
sekä www.facebook.com/muistiasiantuntijat.

Terveydenhuollon maksukattojen yhdistäminen **hyödyttäisi ikääntyneitä ja pienituloisia**, muttei toisi helpotusta alkuvuoden maksutaakkaan

TIEDOTE: THL 28.5.2020

Terveydenhuollon maksukattojen yhdistäminen helpottaisi eniten sairastaville, ikääntyneille ja pienituloisille kotitalouksille koituvaa vuosittaista maksurasitetta, kertoo THL:n ja Kelan tuore selvitys.

Maksukatto tarkoittaa summaa, jonka täytyttyä terveydenhuollon palvelut, matkat tai reseptilääkkeet ovat asiakkaalle sinä vuonna lähes maksuttomia.

Suomessa on tällä hetkellä käytössä kolme maksukattoa eri maksuille:

- lääkekatto Kela-korvatuista reseptilääkkeistä maksetuille omavastuuosuuksille (577,66 €/v)
- asiakasmaksukatto julkisen terveydenhuollon asiakasmaksuille (683 €/v)
- matkakatto terveyteen liittyvien matkojen kustannuksille (300 €/v).

Maksukattojen tarkoituksena on hillitä kotitalouksille kertyviä vuosittaisia terveysmenoja. Kattojen yhdistämistä on usein ehdotettu keinoksi pienentää eniten sairastaville ja pienituloisille kotitalouksille koituvia kuluja.

THL ja Kela selvittivät, miten edellä mainittujen kolmen maksukaton yhdistäminen eri tavoilla vaikuttaisi kotitalouksien toimeentuloon eri ikä- ja tuloryhmissä sekä julkistalouteen. Tulosten mukaan kattojen yhdistäminen kustannusneutraalisti eli niin, että maksutuottojen kokonaisuus ei muuttuisi, keventäisi etenkin yli 75-vuotiaiden ja muiden paljon palveluita käyttävien maksurasitetta.

Samalla maksutaakka nousisi niillä, joilla terveysmenot keskittyvät yhteen kuluerään, esimerkiksi lääkkeisiin. Koska ikääntyneet ja sairastavimmat ovat usein pienituloisia, hyötyjiä olisivat ennen kaikkea pienituloisissa kotitalouksissa, ja vastavasti suurituloisempien kotitalouksien sote-maksut kasvaisivat.

”Maksukattojen yhdistäminen kustannusneutraalisti siirtäisi maksurasitetta

220000 eniten maksavalta 180000 vähemmän maksavalle yhteensä 30–40 miljoonaa euroa. Keskimääräinen hyöty olisi 176 euroa vuodessa ja menetyt 154 euroa vuodessa”, sanoo tutkuspäällikkö Jussi Tervola.

Yksi nykyisten maksukattojen ongelmista on, että ne nollautuvat vuodenvaihteessa. Näin ollen monen maksut kasautuvat alkuvuoteen ennen kuin katot ehtivät taas täytyttyä.

Tervolan mukaan maksukattojen yhdistäminen ei ratkaise tätä ongelmaa. ”Jos tavoitteena on keventää erityisesti alkuvuoteen kohdistuvaa suurta maksurasitetta, tulisi selvittää muita vaihtoehtoja, kuten osamaksuja tai eri maksukattojen nollautumisen hajauttamista eri kuukausille” hän sanoo.

Kustannusneutraalilla maksukattojen yhdistämisellä ei olisi myöskään merkittävää vaikutusta toimeentulotuen tarpeeseen. Moni paljon sote-palveluja ja lääkkeitä käyttävä joutuu turvautumaan toimeentulotukeen ennen maksukattojen täyttymistä.

Maksukattojen yhdistäminen vaikuttaisi selvityksen mukaan todennäköisesti myös ihmisten käyttäytymiseen.

”Erityisesti matkakorvausten hakeminen voisi yleistyä, mikä voisi nostaa kattojen yhdistämisen julkisia kustannuksia. Käyttäytymisvaikutusten suuruutta on kuitenkin vaikea arvioida ilman tutkimusnäyttöä”, Tervola toteaa.

Suurin käytännön pulma maksukattojen yhdistämiselle on nykyinen terveydenhuollon monikanavainen järjestelmä ja rahoitus. Kattojen yhdistäminen edellyttäisi Kelan ja kuntien tietojärjestelmien yhdistämistä, joka on mahdollista toteuttaa sote-uudistuksen yhteydessä.

THL ja Kela tekivät selvityksen mikrosimulointimenetelmällä, ja se perustuu yksityiskohtaisiin rekisteritietoihin ihmisten tuloista, lääkeroista, julkisten terveyspalvelujen käytöstä ja matkakustannuksista.

Tarkastelussa on monta eritasoista yhdistämisvaihtoehtoa. Vaihtoehdot vaihtelevat sen mukaan, yhdistetäänkö myös matkakatto ja onko perheen lapsilla ja vanhemmalla yhteinen maksukatto, kuten asiakasmaksukatoissa on tällä hetkellä.

Faktaa maksukatoista:

- Arviolta noin 7 prosentilla eli 410 000 suomalaisella ylittyy vuosittain jokin maksukatto.
- Yleisin on lääkekatto, joka ylittyy nykyilainsäädännöllä arviolta noin 240 000 ihmisellä vuoden aikana. Matkakatto ylittyy selvästi harvemmin.
- 75 000 henkilöllä ylittyy vähintään kaksi kattoa. Arviolta 12 000:lla ylittävät kaikki kolme kattoa.
- Maksukatot täyttyvät etenkin niillä, jotka käyttävät eniten terveydenhuoltoa. Tavallisimmin kyse on ikääntyneistä.
- Yli 85-vuotiaista reilulla kolmanneksella täyttyy jokin maksukatto ja kymmenesosalla vähintään kaksi kattoa.
- Harvimminkin maksukatto täyttyy 18–24-vuotiailla.
- Nykyisin esimerkiksi suun terveydenhuollon ja kotisairaanhoidon asiakasmaksut eivät sisälly maksukattoihin. Niistä kertyvät omavastuut voivat pahimmillaan kasvaa hyvin korkeiksi. Hallitus on luonnostellut ehdotuksen, jossa nämäkin maksut kerryttäisivät maksukattoa.

Etäjumppaa kuvapuheluna

Sanoste Oy tarjoaa fysioterapeutin toteuttamia liikuntapalveluja ikäihmisille kotiin - kuten aivojumppaa ja lihaskuntajumppaa. Kaikki palvelut toteutetaan kuvapuheluna. Fysioterapeutti on läsnä motivoimassa ja opastamassa – hän näkee ja kuulee osallistujan palvelun aikana.

Sanoste Oy on toteuttanut palveluja ammattilaisten kanssa etänä jo usean vuoden ajan ja palvelun käyttäjinä on esimerkiksi omaishoito- perheitä ja ikäihmisiä palveluasumisen piiristä.

Palvelua voi kokeilla kerran maksutta (1 kerta 30 minuuttia).

Teknologiasta:

Palveluissa käytettävä kuvapuheluyhteys on SSL-salattu ja taustajärjestelmä on Sanoste Oy:n kehittämä ja tietoturallinen. Palveluissa on otettu huomioon tietoturva ja asiakkaiden yksityisyyden suoja. Vuonna 2019 Sanoste Oy toimi Kelan teknologia-alan asiantuntijana etäkuntoutuksen kehittämishankkeessa.

Klikkaa videota ja tutustu

CERAD-KOGNITIIVINEN TEHTÄVÄSARJA

CERAD-koulutuspäiviä syksyllä 2020

11.9.

CERAD – muistisairausepäilyn ensivaiheen tutkimus

Paikka: SUMUn toimisto, Itämerenkatu 5, 7. kerros, 00180 Helsinki.

Kouluttaja: neurologi, dosentti Kati Juva.

11.9.2020 klo 13–15

9.10.2020 klo 13–15

13.11.2020 klo 13–15

Ilmoittaudu
tästä

9.10.

13.11.

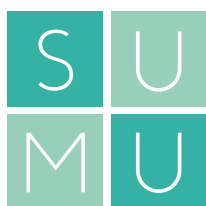
CERAD-tehtäväsarjaa suositellaan käytettäväksi muistisairausepäilyn ensivaiheen tutkimuksena silloin, kun oireet ovat hyvin lievät ja/tai kun on tarpeen määrittää, ovatko tarkemmat tutkimukset muistisairauden toteamiseksi tarpeen. Koulutus on suunniteltu lääkäreille, kotihoidon sairaan- ja terveydenhoitajille, muistihoidajille ja muistineuvojille.

CERAD II – syventävä kurssi

Ajankohta ilmoitetaan myöhemmin.

Voit osallistua Cerad II -kurssille suoritetuasi CERAD-peruskurssin. Kurssilla syvennetään osaamista ja vastataan muun muassa seuraaviin kysymyksiin:

- CERAD -kognitiivisen tehtäväsarjan psykometriset ominaisuudet
- Heikkojen CERAD -pisteiden esiintyvyys terveessä väestössä
- CERAD:n soveltuvuus muuhun kuin Alzheimerin taudin diagnosointiin
- CERAD:sta puuttuvat mittarit ja niiden merkitys johtopäätösten tekemiselle

SUOMEN MUISTI-
ASiantuntijat

SUMUN 30-VUOTIS- JUHLASEMINAARI

Tervetuloa Suomen muistiasiantuntijoiden
30-vuotisjuhlaseminaariin!

Aika: Torstai 19.11.2020 klo 8.30-15.45

Paikka: Hotel Glo Art, Lönnrotinkatu 29, 00180 Helsinki

Hinta: 105,- (sis. lounas sekä aamu- ja iltapäiväkahvi)

Ilmoittautuminen: 12.11.2020 mennessä **Ilmoittaudu tästä**

Lisätietoja: info@muistiasiantuntijat.fi

OHJELMA*

Työikäisten muistisairaudet

- 08.30–09.00 Ilmoittautuminen ja aamukahvi
09.00–09.15 Tervetuloa, SUMU 30 vuotta
09.15–10.15 Työikäisten yleisimmät etenevät muistisairaudet
Merja Hallikainen, neurologian erikoislääkäri, UEF
10.15–10.30 Tauko
10.30–11.30 Nuoremmalla iällä alkavien muistisairauksien tunnistaminen
Teemu Paajanen, psykologi, TTL
11.30–12.30 Lounas
12.30–13.00 Miten työikäisestä muistisairaasta puhutaan?
Anita Pohjanvuori, Työikäisten muistiasioiden asiantuntija, Muistiliitto ry
13.00–13.30 Kokemusasiantuntijan puheenvuoro
13.30–14.00 SUMU 30 v ja ansiomerkkien jako
14.00–14.30 Kahvitauko
14.30–15.30 Muistisairaus ja parisuhde
Maaret Meriläinen, toimintaterapeutti & seksuaalineuvoja, SenjaSeni
15.30–15.45 Kiitos ja hyvää kotimatkaa

Tervetuloa! Välkommen!

*Ohjelmamuutokset mahdollisia.

XXIV VALTAKUNNALLINEN MUISTIFOORUMI ASiantuntijoille, SYKSY 2020

Vuoden 2020 Valtakunnallisen muistifoorumin teemana on aivoterveyden edistäminen.

Tämän vuoden muistifoorumissa opitaan tunnistamaan muistisairauksien epätyypillisiä oireita ja käsitellään laajalti aivoterveyden edistämistä eri näkökulmista: WHO:n suosituksista, ravitsemuksesta, unesta sekä liikunnan ja fyysisen kunnon merkityksestä.

KOHDERYHMÄ

Seminaari on suunnattu lääkäreille ja muulle sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunnalle.

Seminaari anotaan teoreettiseksi kurssimuotoiseksi koulutukseksi geriatrian, neurologian, psykiatrian, sisätautien ja yleislääketieteen erikoislääkäriskoulutukseen

JÄRJESTÄJÄT

Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämisspalvelut HY+ ja Suomen muistiasiantuntijat ry

AIKA JA PAIKKA

Perjantai 2.10.2020 klo 9.00–16.00 Helsinki (paikka ilmoitetaan myöhemmin.)

Tilaisuuteen on mahdollista osallistua myös etäyhteyden kautta ryhmänä tai yksittäisenä osallistujana tilaamalla verkkolinkin itselle tai koko organisaatiolle.

HINTA: 240,00 + alv 24 % (yht. 297,60)

Osallistumismaksu on 240 € + alv 24 % (yhteensä 297,60 €) ja sisältää seminaarin ohjelman ja kahvit. Etäyhteyden kautta tilaisuuteen osallistuvien hinta on 190 € + alv 24 % (yhteensä 235,60 €). Etäyhteyteen on mahdollisuus osallistua myös ryhmänä ja pyytää ryhmälle tarjoushintaa.

Seminaariin voidaan ottaa paikan päälle ilmoittautumisjärjestyksessä 40 ensimmäisenä ilmoittautunutta. Vahvistamme osallistumipaikan viimeistään ilmoittautumisaikojen päättyessä. Osallistumismaksujen tulee olla maksettuina ja näkyä meillä suorituksina ennen seminaaripäivää osallistumisen varmistamiseksi.

Ilmoittautuminen 11.9.2020 mennessä.

HY+

HELSINGIN YLIOPISTO

Katso ohjelma ja ilmoittaudu mukaan tästä linkistä:

<http://kauppa.hyplus.helsinki.fi/XXIV-Valtakunnallinen-muistifoorumi-asiantuntijoille-syksy-2020>

KLIKKAA
LINKKIÄ

XXIV VALTAKUNNALLINEN MUISTIFOORUMI 2.10.2020

OSALLISTUMISMAHDOLLISUUDET

HELSINKI

Helsingissä perjantaina 2.10.2020 klo 9.00 – 16.00
tai **VERKKOVÄLITTEISESTI**

Mikäli et pääse paikan päälle Helsinkiin, Sinulla tai työyhteisölläsi on mahdollisuus osallistua tapahtumaan myös verkkovälitteisesti tilaamalla verkkolinkki omaan käyttöösi.

Tilaa seminaarin seuraamisen mahdollistava verkkolinkki itsellesi tai muodosta oma ryhmä vaikkapa työpaikallasi! Lähetämme Sinulle verkkolinkin, jonka kautta pääsee seuraamaan ohjelmaa. Huolehdi itse kaikista muista järjestelyistä eli esimerkiksi tilavarauksista ja verkkoyhteyden teknisistä järjestelyistä ja toimivuudesta.

VERKKOVÄLITTEISEN OSALLISTUMISEN HINNASTO

Verkkovälitteinen osallistumismaksu on 190 euroa / osallistuja + alv 24 % (yhteensä 235,60 euroa).

Voitte myös koota työyhteisöstänne ryhmän ja osallistua verkkovälitteisesti ryhmänä esimerkiksi omalta työpaikaltanne. **Ryhmänä osallistuvien hinnat:**

2-5 osallistujaa	170 euroa/hlö + alv 24 %	(yhteensä 210,80 euroa)
6-10 osallistujaa	150 euroa/hlö + alv 24 %	(yhteensä 186 euroa)
11-15 osallistujaa	130 euroa/hlö + alv 24 %	(yhteensä 161,20 euroa)
16-27 osallistujaa	110 euroa/hlö + alv 24 %	(yhteensä 136,40 euroa)

Jos osallistujia on enemmän kuin 27 henkilöä, kokonaishinta on 2 700 euroa + alv 24 % (yhteensä 3 348 euroa).

Verkkovälitteinen osallistuminen sisältää ohjelman seuraamismahdollisuuden ja mahdollisuuden esittää verkon kautta kysymyksiä kouluttajille. Hintaan ei sisälly tarjoiluja. Verkkovälitteisesti ilmoittautuneita koskevat yleiset koulutuksen esitteessä ilmoitetut peruutusehdot.

ILMOITTAUTUMINEN

Ilmoittautumiset 11.9.2020 mennessä: hyplus.helsinki.fi

Myös jokaisen verkkovälitteisesti ryhmässä osallistuvan tulee täyttää ilmoittautumislomake. Ryhmät valitsevat yhteyshenkilön, jonka nimen kaikki ko. ryhmään kuuluvat merkitsevät ilmoittautumislomakkeeseen.

LISÄTIETOJA

anja.loikkanen@helsinki.fi, p. 050 588 0754 ja
kirsi.lindqvist@helsinki.fi, p. 050 588 0750

ALUEVASTAAVATOIMINTA AMMATILLINEN VAPAAHTOISVERKOSTO

Etelä-Savo

Mikkeli

Riitta Halonen
riitta.halonen@esmuistiluotsi.fi

Itä-Savo

Eevaliisa Salminen
eevaliisa.salminen@
esmuistiluotsi.fi

Kanta-Häme

Hämeenlinna

Piia Kalliopuska-Janhunen
pia.kalliopuska@gmail.com

Forssan seutu

Kirsi Uusimäki
kirsuusimaki1@gmail.com

Keski-Pohjanmaa

Pietarsaari

Irma Salonen
irma.salonen@hotmail.com

Keski-Suomi

Jämsä

Elina Koivumäki
enna.koivumaki@gmail.com

Keuruu, Mänttä-Vilppula

Kaisa Lipsonen
lipsoiset@gmail.com

Keski-Suomen seututkk

Marja Immonen
marja.immonen@seututk.fi

Kymenlaakso

Hamina

Heidi Lehto
heidi.lehto@kymsote.fi

Kotka

Paula Tommola
paula.tommola@kymp.net

Milena Vanhala

milena.vanhala@kumsote.fi

Kouvola

Tarja Levonen
tarja.levonen@
kouvolanseudunmuisti.fi

Jenni Pussinen

jenni.pussinen@
kouvola-seudunmuisti.fi

Lappi

Länsi-Lappi ja Luoteis-Lappi

Lea Waljus
lea.waljus@gmail.com

Sodankylä

Inga Mukku
inga.mukku@sodankyla.fi

Keminmaa

Teija Tervo teija.
tervo@gmail.com

Pirkanmaa

Tampere

Nina Janhunen
nina.e.janhunen@tamper.fi

Pohjanmaa/Österbotten

Kronoby

Ann-Marie Strandvall
ann-marie.strandvall@herberts.fi

Vasa

Johanna Juthborg
jjuthborg@gmail.com

Pohjois-Karjala

Joensuu

Leena Knuutila
leena.knuutila@pkmuistiry.fi

Pohjois-Pohjanmaa

Oulu

Sirpa Remdahl
sirpa.remdahl@gmail.com

Haapajarvi-Pyhajarvi

Heidi Vaaramaa
heidi.vaaramaa@selanne.net

Päijät-Häme

Iiti

Sanna Tillaeus-Äijö
sanna-riina.tillaeus-aijo@phhyky.fi

Lahti

Eva Koskimaa
ev.koskimaa@phhyky.fi

Lahti/Hollola

Päivi Nurmi
paivihannele.nurmi@gmail.com

Hämeenkoski

Tiina Rantanen
tiina.rantanen1@phhyky.fi

Lahti/Orimattila

Heidi Heikkilä
heidi.heikkila78@gmail.com

Pääkaupunkiseutu/ Huvudstadsregionen

Esbo

Sofie Klaver-Kallio
sofie.klawerkallio@gmail.com

Annika Wahren

annika.wahren@folkhalsan.fi

Helsingfors

Tina Väyrynen
tina.vayrynen@windowslive.com

Sonja Johansson

sonja.johansson@folkhalsan.fi

Helsinki

Outi Moilanen
outi.moilanen@hel.fi

Lahja Lahtinen

lahja.lahtinen@hel.fi

Vanda

Monica Printz
monica.printz@folkhalsan.fi

Satakunta

Kankaanpää, Ikaalinen

Kaarina Ketola
kaarina.ketola@kopisto.fi

Uusimaa/Nyland

Hanko

Kaarina Tynkkynen
kaarina.tynkkynen@hanko.fi

Hangö

Camilla Lindberg
camilla.lindberg@hanko.fi

Raseborg

Christel Rönnlund
christel.ronnlund@raseborg.fi

Susanne Lindgren

susanne.lindgren@folkhalsan.fi

Hyvinkää

Armi Toivonen
armituovo@gmail.com

Järvenpää

Sanna Viljanen
sanna.viljanen@keusote.fi

Lovisa

Monica Sund
monica.sund@loviisa.fi

Orimattila

Raili Karjalainen
raili.h.karjalainen@phhyky.fi

Titta Linden

titta.linden@phhyky.fi

Mäntsälä

Anna Heiskanen
anna.heiskanen@keusote.fi

Sipoo

Marjo Viitanen
marjo.viitanen@sipoo.fi

Karviainen

Ulla Henriksson
ulla.henriksson@karviainen.fi

Varsinais-Suomi/ Egentliga Finland

Kimitöön

Gerd Hakalax
gerd.hakalax@kimitoon.fi

Ulrika Storgårds-Taipale

ulrika.storgard-taipale@pasendo.fi

Laitila

Marianne Rapala
marianne.rapala@terveyskoti.fi

Lieto

Heidi Wahlroos
heidi.wahlroos@lieto.fi

Pargas

Marianne Blåberg
marianne.blåberg@pargas.fi

Salo

Kaisa Niinistö
kaisa.niinisto@salo.fi

Turku

Merete Luoto
merete.luoto@turku.fi

Åbo

Marina Gruner
marina.gruner@muistiturku.fi

Janina Dahla

janina.dahla@novia.fi

Uusikaupunki

Outi Oksanen
outi.oksanen@uusikaupunki.fi

Åland/Ahvenanmaa

Jomala

Mejt Svahnström
mejt.svahnstrom@oasen.ax

Voit lähettää sähköpostin helposti pitämällä kursoria sähköpostiosoitteen päällä, se muuttuu kädeksi jolla klikkaamalla sähköposti avautuu.

Toimiston henkilökunta

Tom Anthoni, toiminnanjohtaja

puh. 050 348 5068

tom.anthoni@sumut.fi

- Memo-lehti, viestintä ja julkaisut
- Toiminnasta, kehittämisestä ja taloudesta vastaaminen

Barbro Sjöroos, järjestösihteeri

puh. 050 554 5199

info@muistiasiantuntijat.fi

barbro.sjoroos@sumut.fi

- Jäsenasiat
- Laskutus ja tilaukset
- Koulutuksiin ilmoittautuminen

Tiina Toikka, suunnittelija

puh. 050 432 7277

tiina.toikka@sumut.fi

- Aluevastaava -toiminta

Siiri Jaakson, pääsuunnittelija

puh. 050 409 5199

siiri.jaakson@sumut.fi

- ETNIMU-toiminta

Urve Jaakkola, suunnittelija

puh. 050 441 8002

urve.jaakkola@sumut.fi

- ETNIMU-toiminta

Nina Pellosniemi, suunnittelija

puh. 050 322 0701

nina.pellosniemi@sumut.fi

- ETNIMU-toiminta

Minna Kataja-Rahko, projektipäällikkö

puh. 050 326 6004

minna.kataja-rahko@sumut.fi

- Lupa puhua -hanke

Minna Heini, projektikoordinaattori

puh. 050 520 7711

minna.heini@sumut.fi

- Lupa puhua -hanke

Suomen muistiasiantuntijat ry

Haluatko vaikuttaa?

Liity jäseneksi ja tule edelläkävijöiden joukkoon.

Henkilöjäsenenä saat

- Memo-lehden sähköisen vuosikerran
- Jäsenkoulutuksissa uusinta tietoa muistisairauksista ja hoidon kehittämisestä
- Mahdollisuuden linkittyä aluevastaaviemme järjestämissä paikallisissa tapahtumissa

Jäsenmaksu on 27 €, opiskelijat ja eläkeläiset 20 €.

Suomen muistiasiantuntijat ry:n hallitus (2019–2020)

Puheenjohtaja

Merja Hållfast, –2020, TM, sairaalapastori, työnohjaaja, Helsinki

Varsinaiset jäsenet

Pauliina Savolainen 2019–2021

Teija Hammar –2020

Sointu Jokiniemi –2020

Mari Sairanen –2020

Satu Oldendorff –2020

Annikka Immonen 2019–2021

Kirsi Uusimäki 2019–2021

Satu Wäre-Åkerblom 2019–2021

Varajäsenet

Juhani Kuittinen 2019–2021

Laura Jyrä 2019–2021

Elina Kiuru –2020

Kaisa Schroderus –2020

Voit lähettää sähköpostin helposti pitämällä kursoria sähköpostiosoitteen päällä, se muuttuu kädeksi jolla klikkaamalla sähköposti avautuu.

SUMUn henkilökunnan sähköpostiosoitteet ovat etunimi.sukunimi@sumut.fi

Myös vanha osoite etunimi.sukunimi@muistiasiantuntijat.fi toimii edelleen.

HUOM! kun henkilökunta lähettää sähköpostia näkyy lähettäjänä @sumut.fi